

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างกว้างขวาง หากพิจารณาย้อนหลังถึงประวัติความเป็นมา นวนิยายเป็นวรรณกรรมที่ไทยรับรูปแบบมาจากยุโรปในช่วงปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากนักเรียนไทยที่กลับจากยุโรปได้นำเอารูปแบบของนวนิยายมาเผยแพร่ ประกอบกับการศึกษาภายในประเทศเจริญขึ้น ทำให้มีผู้สนใจอ่านหนังสือและเขียนหนังสืออย่างกว้างขวาง นวนิยายจึงเริ่มเป็นที่รู้จักของคนไทยและเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน

เหตุผลที่คนทั่วไปสนใจนวนิยายอย่างกว้างขวางมากกว่าวรรณกรรมในรูปอื่นๆ ก็เพราะว่านวนิยายเป็นวรรณกรรมที่ไม่พิถีพิถันในเรื่องของกฎเกณฑ์มากนัก กล่าวคือมีการใช้กฎเกณฑ์ที่มีผู้วางไว้อย่างกว้างๆ เท่านั้น ซึ่งสามารถขยับขยายตามความต้องการของผู้แต่งได้มาก ที่วางกฎเกณฑ์ไว้บ้างก็เพราะว่าเพื่อให้บทความหรือข้อความที่เขียนมีลักษณะเป็นวรรณกรรมไม่ใช่รายงานหรือบทความทั่วไป ฉะนั้นนวนิยายจึงเหมาะสำหรับการแสดงทัศนะแห่งชีวิตสมัยใหม่ให้ครอบคลุมเนื้อหาได้เกือบทุกแง่มุม (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2531 : 58)

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2519 : 182) ได้กล่าวไว้ว่า บางทีนักเขียนก็ใช้นวนิยายเป็นเครื่องมือสำหรับเสนอ "สาร" ของตน อาจเป็นสารที่เรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมหรือเขียนเสนอเสียดสีสังคม หรือแสดงแนวความคิดเกี่ยวกับชีวิตและสังคมในแง่ใดแง่หนึ่งก็ได้

สำหรับ รัญจวน อินทรกำแหง (2513 : 5) เห็นว่า

นวนิยายเป็นเรื่องที่แสดงภาพชีวิต ความคิด จิตใจ สะท้อนให้เห็นความต้องการของมนุษย์และเป็นบันทึกเหตุการณ์ความเป็นไปในช่วงหนึ่งของสังคมอีกด้วย นอกจากนั้นการสร้างความคิดแย้งของตัวละครในเรื่องยังเสนอแนวคิด และมีผลทางอารมณ์ต่อผู้อ่าน แม้ว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ของนวนิยายจะเป็นเรื่องสมมุติขึ้น แต่ก็เป็นการสมมุติที่มีเค้าโครงใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิตมนุษย์ เพราะการสมมุติหรือจินตนาการของผู้เขียนนวนิยายนั้น ย่อมเกิดจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และความรู้ ตลอดจนการเล็งเห็นแก่นความจริงของชีวิตในแต่ละมุมของนักเขียน

นอกจากนี้ยังมีผู้ถึงนวนิยายไว้ว่า นวนิยายเป็นเรื่องที่สมมุติขึ้นโดยอาศัยพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมเป็นพื้นฐาน แล้วนำมาปรุงแต่งให้มีความสมจริง (จิตรลดา สุวัตถิกุล, 2529-2530 : 67-68)

นวนิยายแบบใหม่อ่านรู้เรื่องราวกันได้ง่าย แม้แต่คนที่มีความรู้พอที่จะอ่านออกเขียนได้ และที่สำคัญคือส่วนมากเนื้อเรื่องจะประกอบขึ้นด้วยเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นในชีวิตจริงได้ (ยศ วัชรเสถียร, 2506 : 111, 146)

เกรแฮม ฮาว (Graham Hough, 2532 : 124-126)

ได้กล่าวถึงเหตุผลในประเด็นนี้ว่าเป็นเพราะนวนิยายมีหน้าที่ในการบอกเล่าความจริงทางสังคม หรือประวัติศาสตร์ได้สมบูรณ์กว่าวรรณกรรมประเภทอื่น ทั้งนี้เพราะการเสนอตัวละครในนวนิยายนั้นจะพิถีพิถันอยู่ในสภาวะแวดล้อมของสังคม

โบทัน เป็นนักเขียนนวนิยายแนวชีวิตครอบครัวคนหนึ่งที่ทำให้ความสนใจในพฤติกรรมด้วย เช่น เรื่องตราไว้ในดวงจิต เน้นการเลี้ยงดู ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก ตัวละครที่โบทันสร้างมีลักษณะสมจริงอย่างยิ่ง กล่าวคือ ตัวละครมีพฤติกรรมไม่ต่างจากบุคคลในสังคมจริง ดังที่ วินิตา ดิถียนต์ (2526 : 98-100) กล่าวถึง ตราไว้ในดวงจิต ว่าโบทันเป็นนักเขียนที่มีความสามารถในการเขียนเรื่องของเด็ก โดยไม่ให้เป็นเรื่องเพื่อฝัน ชีวิตของผกกาและข้าวฟ่าง เป็นชีวิตที่คนต่างปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นเรื่องที่สมจริง ความสมจริงของตัวละครดังกล่าวเป็นผลจากการศึกษา ประสบการณ์การทำงานของผู้แต่ง ซึ่งในเรื่องนี้ โบทันได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเด็กไว้ใน คอลัมน์ "เปิดใจสนทนาโบทัน" (2526 : 98) ตอนหนึ่งว่า

ตอนนี้มีแต่เขียนตัวละครที่เป็นเด็ก ไปทำหนังสือเด็กอยู่หลายปี อ่านจดหมายเด็กเป็นหมื่นๆ แสนๆ ฉบับ คิดว่าตัวเองเข้าใจเด็กได้ดี อย่างบางคนมาทักว่าอะไรเด็กคิดอย่างนี้เป็นไปไม่ได้ คิดอย่างผู้ใหญ่ คุณคิดเอาเอง อาจจะบอกเขาว่าคุณมีประสบการณ์ เรื่องเด็กน้อยกว่าฉันหลายเท่า เด็กนี้ไม่เหมือนกัน บางคน 3 ขวบ อาจพูดจาเหมือนเด็กอายุ 15 ขวบ ก็ได้ในบางครั้ง

ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาปัญหาของเด็กและเยาวชนที่ปรากฏในนวนิยายของโบทัน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจลักษณะนิสัย พฤติกรรม สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
จากงานวิจัย หนังสือ และเอกสาร ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

จินตนา ดิษฐรัมย์ (2527 : ๑-๑) ได้ศึกษา "ปัญหาสังคม
เกี่ยวกับยาเสพติดในนวนิยายของสุวรรณี สุคนธา" พบว่าปัญหายาเสพติด
เป็นปัญหาสังคมที่รัฐบาลไม่สามารถแก้ไขได้ในระยะเวลาอันสั้น และเป็น
ปัญหาที่สร้างความสูญเสียทั้งในด้านกำลังคนและเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้อง
ช่วยกันป้องกัน แก้ไขอย่างจริงจัง

นางลักษณ์ ปิ่นสุวรรณ (2531 : 177) "ศึกษาตัวละครในนวนิยาย
ของโบทัน" 10 เรื่อง พบว่า ตัวละครเด็กในนวนิยายของโบทันสามารถแยก
พฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ โดยตัดสินจากการยอมรับของสังคม พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น
มีทั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคม และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเฉพาะตัวของ
เด็กเอง ลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นคือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
เป้าหมายในชีวิต สาเหตุของพฤติกรรมนั้นเกิดจากสภาพครอบครัวและการ
อบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคล

และ ลินดา วงษ์ทนต์ (2533 : 378) ได้ทำวิจัยเรื่อง

"การวิเคราะห์ปัญหาครอบครัวแตกแยกในนวนิยายไทย" พบว่าสาเหตุที่ทำให้
ครอบครัวแตกแยกมี 2 ประการ คือ สาเหตุจากปัจจัยส่วนบุคคล กับสาเหตุ
จากปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ

2. หนังสือและเอกสาร

ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ดังต่อไปนี้

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 508-510) วิจารณ์ จดหมายจากเมืองไทย ไว้ว่า ผู้อ่านจะได้พบชีวิตภายในครอบครัวของต้นสว่างอู้ และพบบุคคลไม่กี่คน แต่บุคคลเหล่านี้เป็นเสมือนตัวแบบของคนจำพวกต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นในสังคม ซึ่งชาวจีนที่เข้ามาทำมาหากินในประเทศไทย โบตันสามารถทำให้บุคคลในเรื่องเป็นมนุษย์ที่มีชีวิต ไม่เป็นหุ่น ไม่เป็นตุ๊กตา และความสำคัญของจดหมายจากเมืองไทยอยู่ที่ตัวละคร ภาษาที่ใช้

วินิตา ดิถียนต์ (2526 : 98-100) กล่าวถึง ตราไว้ในดวงจิต ว่าเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่อ่านเล่มหนึ่ง เนื้อหาง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ทำให้เหมาะกับเด็ก และทำให้เกิดความเข้าใจต่อชีวิตและโลกของเด็กๆ ชีวิตที่น่ารักของผักกาด เป็นชีวิตที่ดีงาม ซึ่งเป็นตัวอย่างแก่เด็กทุกคนได้ ชีวิตที่น่าสมเพชของข้าวฟ่างก็เป็นชีวิตที่ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ หากพิจารณาจากจุดประสงค์ในด้านนี้แล้ว นับว่า "โบตัน" ได้บรรลุถึงจุดประสงค์อย่างสมบูรณ์

ลำเนา ลำเนาเดือน (2531 : 49) เป็นอีกผู้หนึ่งที่สนใจในผลงานของโบตัน จากผงฐลีดิน ของโบตัน ว่าเป็นนวนิยายที่พยายามแจกแจงถึงปัญหาของเด็ก โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงช่วงวัยรุ่นได้ค่อนข้างจะชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเด็กและเยาวชน
ในนวนิยายของโบทัน
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชน ตลอดจนสาเหตุของ
ปัญหาดังกล่าว

ความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเด็กและเยาวชน
ในนวนิยายของโบทัน
2. ทำให้ทราบถึงสภาพของปัญหาของเด็กและเยาวชน ตลอดจนสาเหตุ
ของปัญหาดังกล่าว
3. ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมไทย และใช้ประโยชน์ในการ
แก้ปัญหาทางด้านสังคม หรือในแง่อื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษานวนิยายของโบทัน ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2525-2534
โดยพิจารณาคัดเลือกนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาเด็กและเยาวชน
มีอยู่ด้วยกัน 9 เรื่อง เท่านั้นดังนี้

- 1) ตราไว้ในดวงจิต พ.ศ. 2525
- 2) ยายหนูลูกพ่อ พ.ศ. 2527
- 3) เหยื่อ พ.ศ. 2527
- 4) กว่าจะรู้เดียงสา พ.ศ. 2528
- 5) สุดแต่ใจจะไขว่คว้า พ.ศ. 2529
- 6) จากผงขุสิดิน พ.ศ. 2530
- 7) จันทร์ข้างแรม พ.ศ. 2531
- 8) ไม้ตัด พ.ศ. 2533
- 9) ดอกกระถินริมรั้ว พ.ศ. 2534

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเลือกศึกษานวนิยายของโบดีนที่มีปัญหาซึ่งเกิดจากลักษณะนิสัยและพฤติกรรมการแสดงออกในประเด็นต่อไปนี้เท่านั้น

- 1) เรื่องย่อ
- 2) ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน
- 3) สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชน
- 4) สาเหตุของปัญหา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาของเด็กและเยาวชน หมายถึง ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไขอันเป็นสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 25 ปี โดยกำหนดไว้ดังนี้

เด็ก หมายถึงบุคคลที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 14 ปี
เยาวชน หมายถึงบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 14 ปี ถึง 25 ปี
ลักษณะนิสัย หมายถึง ความประพฤติที่เคยชินของแต่ละบุคคล
พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะ
การกระทำนั้นผู้กระทำจะทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอผลการวิจัยในรูปการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูล

1.1 สืบหาหนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโบทัน ทั้งในด้านประวัติ ผลงาน และความคิดเห็น หรือทัศนะของผู้รู้ที่มีต่อนักเขียนท่านนี้

1.2 คัดเลือกนวนิยายของโบทันตามขอบเขตข้อ 1 มาเป็นข้อมูลในการวิจัย โดยดำเนินการตามขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1.3 ศึกษาแนวคิดและข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กและเยาวชนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

2. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ในชั้นที่ 1 ตามประเด็นต่างๆ
ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

3. ชั้นสรุปและอภิปรายผล

3.1 นำผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์มาสรุป

3.2 นำผลที่ได้จากการสรุปมาอภิปรายผล เสนอความคิดเห็นและ
ให้ข้อเสนอแนะ